

Laulmine kui hinge eneseväljendus ehk kuidas mu

2. novembril kell 19 esinevad Põltsamaa Kultuurikeskuses Hanna (Paal) Saar ja Rafael Dicenta. Kõlavad romansid hingedeaja ja sügise teemadel. Hanna jaoks, kes töötab lastepsühholoogi ja unenõustajana, on Põltsamaa, Pisisaare ja Pajusiga eriline ja soe side, seega on siin esinemine mitmel põhjusel väga erilise tähtsusega.

RAIMO METSAMÄRT
Raimo@pvs.ee

„Meil on see perekondlikult vaidluse kohaks, sest ema-isa mäletavad seda erinevalt, kas ma olin poole- või pooleteise aastane, kui me Elvast Pisisaarde elama tulime,“ hakkas Hanna naerma. Tema sõnul oli aga Pisisaare lapsena lausa ideaalne koht elamiseks. „Tollal Pisisaare lausa kihast lastest, me olime kogu aeg õues, vahel ei olnud aega isegi jalanõusid jalga panna,“ meenutas ta. Põhikoolis oli ta sarnaselt paljudele teistele valiku ees – kuhu edasi? Sõbranna mahitusel otsustas ta proovida eliitkooli pääsemist. „Tahtsin ise Hugo Treffneri Gümnaasiumisse, sest naabripoiss oli seda teed juba läinud. Sinna ma sisse ei saanud, küll aga Miina Härma Gümnaasiumisse. Kuna sinna ei pääsenud jälle minu sõbranna, siis hakkasin oma otsuses kõhklema...“ Siis aga ütles meie keskkooli tollane füüsikaõpetaja Arvo Kase kaalukad sõnad: „Kui juba kooli sisse said, siis tuleb kindlasti minna!“ Oligi

väga õige otsus, sest Hanna sai kõikidest raskustest jagu ja lõpetas kooli hõbe-medaliga.

Muusikaga käsikäes

Ehkki Hanna läks pärast kooli psühholoogiat õppima, oli ta lapsest saadik kiindunud ka muusikasse. „Teises klassis läksin Põltsamaa Muusikakooli viiulit õppima, kuigi oleksin alguses klaverit eelistanud. Siingi oli sõbranna hääl kandvaks jõuks, sest sellised võlusõnad nagu: „Ei pea üksi harjutama, meil on orkester ja suvekool,“ kõlasid tõesti ahvatlevalt ja paeluvalt. Sellelegi valiku üle on Hanna õnnelik, sest... „Keelpill arendas muusikalist kõrva tõesti väga palju.“ See ei olnud aga veel kõik, sest ka klaveriõpe jätkus, kõigele lisaks käis Hanna veel ka laulukooris. Tegelikult oli lauluvaimustus see kõige esimene, sest nii kaua kui Hanna end mäletas, oli ta ikka soovinud just lauljaks saada.

Kui kiriku juurde loo-

Lapsepõlvkodus 2023.a augustis.

di lastekoor, oli see tema jaoks kauaoodatud ja tore võimalus: „Viimaks saangi laulda!“ Huvitaval kombel oli muusikakooli sissesaamisel laulaks just „Taeva-isa pilve peal“. See kõik on jäänud väga eredalt meelde, sest juhtus, et nii olulisel hetkel kadusid laulu esimesed sõnad meelest nagu tina tuhka! „Lapsena tundus see hetk tohutult pikana, aga kõik ootasid kannatlikult, millal mul sõnad meenuvad,“ hakkas ta naerma.

Hanna hea lauluoskus

viis ta ka saatesse „Laulukarussell“. Siingi ei saa jätta rääkima üht naljakat seika. „Maakondlikus voorus võitis mind üks poisipeaga tüdruk. Olin tohutult pettunud, sest minu jaoks tähendanuks võit justkui tõestust, et ma oskan laulda ja see avab kauaoodatud ukse lauljate maailma. Mul ei olnud muu kallal norida, kui ütlesin emale, et mingisugune poisi moodi tüdruk, kellest on saanud praeguseks minu parim sõbranna, võitis,“ itsitas Hanna nüüdki.

Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli orkestriga Alatskivi lossis.

Rasked arengud

Ometi läks ilusana alanud lugu kurvaks. „Mul tekkis kiiresti hästi tugev lavahirm. Nüüd, olles õppinud psühholoogiat, saan aru, et see tuleneski ilmselt esimestest kogemustest – tahtsin nii väga olla parim. Ja kui ma ei ole laval perfektne, siis tundus mulle, et minust ei saagi lauljat...“ Lavahirm kogus hoogu, kuni Hanna viimaks loobuski soolo esinemistest. „Olin siis 9. klassis,“ tunnistab Hanna, kes jätkas aga nii orkestris mängimist kui erinevates koorides laulmist. „Koo Vane-muisega osalesin tohutult ägedates kooriprojektides,“ tõi ta ühe näite, mis murele palsamina mõjus.

Ärevus on see, millega ei pea niisama leppima

– see mõte oli positiivse arengu alguseks. Hanna sai abi ja töö endaga võimaldas ärevuse kontrolli alla saada ja see ei mõjunud talle enam halvavalt. Teisisõnu asendus ärevus tervendava elevusega, mis peab aga esinejal kindlasti laval kaasas olema. Seda enam, et ka kooris lauldes märgati Hanna potentsiaali ja „sokutati“ talle ikka soloosi.

Edasimineku ja... tagasilööku

Pärast magistriõpet võttis Hanna julguse kokku ja läks Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli klassikalise laulu katsetele. „Sisenesin sellesse maailma väga hilja, olin just saanud 24-aastaseks – selleks ajaks ollakse juba

Muusika toob elurõõmu

Räägi veidi enda eluloost – kuidas on see siiani kulgenud?

Olen sündinud ja kasvanud Madridis, kuid läbi elu on mul olnud võimalus elada paljudes erinevates kohtades ja õppida tundma teisi kultuure, olgu siis isiklikul või perekondlikul valikul. Siiani ei saa ma kurta, mul on alati olnud töö, olen kohtunud paljude huvitavate inimestega ja elu on pakkunud palju erinevaid kogemusi, mis on teinud minust selle, kes ma olen.

Kuidas sai alguse huvi klassikalise muusika vastu?

Arvan, et on erinevad tegurid, mis tekitasid minus juba väga noorelt

huvi klassikalise muusika vastu, näiteks asjaolu, et veetsin oma põhikooli aastad „escolania“ koolis (lastekoor, mis kuulub kirikusse, kooli või kloostri) või muusika, mida ma filmides kuulsin.

Millised on eeskujud ja lemmik esinemispaigad?

Pavarotti oli kahtlemata esimene eeskuju, teiste seas ka Mirella Freni, Alfredo Kraus, Renata Tebaldi, Ruggero Raimondi, Christa Ludwig ja Nicolai Ghiaurov. La Scala, Metropolitan Opera House,

Royal Opera House ja Wiener Staatsoper on minu lemmik ooperimajad.

Sidemed Eestiga. Milline see maa tundus esmakordsel külalastamisel ja kuidas tundub praegu?

Minu ainus side Eestiga enne siia kolimist oli üks Tallinnast pärit pianistist sõber, kellega kohtusin Viinis. Pärast seda, kui ütlesin talle, et lähen mõnda kohta ette laulma, soovitas ta mul seda ka Eestis teha. Esimest korda seadsin sammud Eestisse ettelaulmise päeval ja viibisin seal paar päeva, tut-

vudes Tallinna ja ka Eesti ajaloo. Mulle väga meeldis ja otsustasin saadud tööpakkumise vastu võtta. Neli kuud hiljem naasin Eestisse, et jääda. Alguses tundsin muutuse emotsioone koos selle plusside ja miinustega. Suuri muudatusi pole lihtne teha, kuid see on rahuldust pakkuv. Olen Eestis olnud veidi üle kolme aasta ja tunnen end nüüdseks juba pikka aega koduselt, eriti selle aasta algusest peale.

Kas hispaanlased ja eestlased on oma loomult väga erinevad?

Muidugi oleme erinevad, aga meil on ka palju ühist, lõpuks jõuame samasse kohta, lihtsalt jõuame erinevat teed pidi. Selge on

see, et kultuuri erinevused, haridus ja keel on põhimõtteliselt väljakutseks, kuid just need samad erinevused teevad asja huvitavamaks ja nende kaudu saab luua väga erilisi sidemeid.

Mida annab muusikaga tegelemine?

Nagu iga elukutse puhul, sõltub inimesest endast, mida amet pakub. Vastus on erinev, mõnele võib see tuua õnne ja teisele viletsust. Minu jaoks isiklikult toob see elurõõmu ja vajadusel pelgupaika.

Milline sõnum peaks jõudma saalis olijateni?

Kui publikule tundub, et ta mõistab, mida esitajad soovivad edasi anda nii

muusika kui teksti kaudu, vaatamata sellele, et nad mõistusega ei saa arusaamist seletada. Muusik teeb oma tööd hästi, kui kuulaja mõistab muusikat läbi oma tundlikkuse.

Millised on su tulevikuplaanid?

Alati püüan nii muusikas kui elus paremaks muutuda nii palju kui võimalik, et tunda rahuolu oma valikutest ja otsustest. Visaduse kaudu ja teadlikkusega on minu tulevikuplaan ilma konkreetsete eesmärkideta.

Küsitles Raimo Metsamärt

Rafael Dicenta.

Foto: Erik Kogu